

Nederlandse Ornithologische Unie
Rapport inzake de
jaarrekening 2018

Wageningen, 4 maart 2019
Dit rapport heeft 17 pagina's
LH/ F/19.001

Inhoudsopgave

Rapport

Bestuursverslag 2

Jaarrekening

Balans per 31 december 2018 9

Staat van baten en lasten over 2018 10

Waarderingsgrondslagen 11

Toelichting op de balans 13

Toelichting op de staat van baten en lasten 14

Overige gegevens

Verklaring kascommissie 17

Bestuursverslag

De Nederlandse Ornithologische Unie stelt zich ten doel om onderzoek aan wilde vogels in Nederland te stimuleren. Dat doet zij door een netwerk te vormen tussen professionele onderzoekers en de vele mensen die in hun vrije tijd vogels onderzoeken. Door deze netwerkfunctie vindt uitwisseling van ideeën plaats en worden ook jonge beginnende onderzoekers gemotiveerd om gedegen onderzoek te gaan doen.

De uitwisseling van kennis vindt primair plaats tijdens landelijke lezingendagen en door het uitgeven van twee tijdschriften. Het tijdschrift *Limosa* is Nederlandstalig en populair-wetenschappelijk, met bijdragen die voornamelijk betrekking hebben op ecologie, gedrag, avifaunistiek en aantalsontwikkeling van in Nederland levende vogels. Het tijdschrift *Ardea* is een Engelstalig wetenschappelijk ornithologisch tijdschrift dat onderscheidend wil zijn door nadruk op langere termijnstudies aan wilde vogelpopulaties en hun leefgebied, duidelijke presentatie van de data en goede leesbaarheid. Het tijdschrift richt zich op de wetenschappelijke gemeenschap, maar streeft naar goede leesbaarheid voor de niet-specialist. Op lezingsdagen en congressen willen we in toenemende mate een betrokkenheid van de leden, in de vorm van presentaties en workshops, waardoor discussie wordt gestimuleerd en de kwaliteit van onderzoek verbetert.

Verslag 2018

2018 liet zien dat de NOU een harde kern van enthousiaste ornithologen aantrekt, zoals te zien op de themadag in Culemborg in het voorjaar van 2018, die ook actief bijdragen aan de bladen *Limosa* en *Ardea*. Daarnaast trekt de diepgang in ornithologische thema's een grotere groep geïnteresseerden aan, zoals blijkt door de overvolle lezingenzaal op de afgelopen SOVON Landelijke dag. Desondanks groeit het ledenaantal niet meer sinds 2017. Hoewel steeds meer jonge leden actief zijn, ook in bijvoorbeeld de organisatie van het NOU congres in 2019, zien we dat de instroom van jonge leden laag is. Hoewel we actief zijn op online sociale media, blijft het een uitdaging om jonge leden te trekken.

Het bestuur is actief bezig met het organiseren van activiteiten en het begeleiden van de uitgave van *Limosa* en *Ardea*. Daarnaast zijn we druk met allerlei financiële en administratieve taken. Het blijkt iedere keer weer dat we hier behoorlijk veel tijd aan kwijt zijn, en dat extra taken, zoals een nieuwe website en het digitaliseren van het *Limosa* archief, langer duren dan we zouden willen.

Voor 2019 hebben we nu al een mooi congres staan, met thema citizen-science centraal: hoe amateurs en professionele ornithologen elkaar versterken en samen tot mooie ontdekkingen komen!

Leden en abonnees

De NOU had eind 2018 609 leden (tegen 618 eind 2017 en 619 eind 2016).

Bestuur

Eind 2018 was het bestuur als volgt samengesteld:

Christiaan Both (voorzitter)	2014
Thomas Lameris (secretaris)	2015
Leen Heemskerk (penningmeester)	2017
Martijn Perk (ledenadministrateur)	2015
Ruben Fijn	2014
Jip Louwe Kooijmans	2018
Camilla Dreef	2015
Bruno Ens	2015
Eva Kok	2015
Kees Schreven	2018

Met het huidige bestuur voldoen we aan ons eigen streven om bestuursleden te hebben vanuit de tenminste de Rijksuniversiteit Groningen, het Nederlands Instituut voor Ecologie / Vogeltrekstation, Sovon Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland. Daarnaast hebben we bestuursleden van het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee.

Statutair dient er een tweede secretaris aangewezen te worden. Deze functie zal worden vervuld door Martijn Perk. Over de invulling van de deze bestuursrol hoeft statutair niet door de leden gestemd te worden.

Maarten Loonen adviseert het bestuur bij de verdere professionalisering van de website en hij onderhoudt samen met Martijn Perk de website. Namens de AKN is Frank de Miranda agendalid van het bestuur. We willen Frank tijdens de ALV van 2019 voordragen als volledig bestuurslid.

Financiën

Leen Heemskerk is de huidige penningmeester, en heeft veel tijd besteed aan het bijhouden van de administratie. Vooral wat betreft incasso's is dit soms veel werk. In het Rapport inzake de jaarrekening 2018 wordt dit verder toegelicht.

De jaarrekening 2018 wordt in maart gecontroleerd door de kascommissie bestaande uit Theo Boudewijn en Ekko Smith. Tijdens de ledenvergadering van 9 maart 2019 zal hun oordeel worden toegelicht, en wordt de jaarrekening 2018 voorgelegd aan de leden. In diezelfde vergadering zal Theo Boudewijn aftreden als lid van de kascommissie, en dient er een nieuw lid gekozen te worden. We stellen voor dat Joost Tinbergen hem op zal volgen.

De financiële positie van de NOU is goed. Het aantal leden is in 2018 nagenoeg gelijk gebleven. De reserves zijn iets toegenomen ondanks dat we bewust meer investeren in activiteiten zoals de NOU themadag, met name om deelname van jongeren te stimuleren. Het bestuur vindt deze investeringen belangrijk.

De contributie is in 2018 met €3 verhoogd, zoals besloten op de ALV van 10 maart 2018. De NOU blijft echter geconfronteerd worden met steeds hogere kosten, bijvoorbeeld door stijging van BTW-tarieven en hogere kosten voor postbezorging. Het is daarom niet ondenkbaar dat in de nabije toekomst de contributie wederom verhoogd zal moeten worden.

Administratie & website (www.nou.nu)

Ons systeem met automatische incasso's is nog niet helemaal op orde. De Limosa abonnees, instituten en buitenlandse incasso's zijn voor 2019 inmiddels gefactureerd, maar voor Nederlandse leden is dit nog niet gebeurd. Terwijl het automatisch incasseren van de contributie de zaken gemakkelijk zou moeten maken, lijkt dit tot op dit moment nog niet het geval.

We zijn in 2018 nog niet tot een nieuwe website gekomen. Het plan is alsnog om het 'content management systeem' zelf op te zetten, maar we willen een extern bedrijf inschakelen om de layout van de website te vernieuwen. We zijn hierover in contact met Arnold Meijer van 'Blue Robin'. Ondanks enkele problemen met de huidige website doen we ons best deze zo up-to-date mogelijk te houden.

Themadagen en NOU congres

Na drie geslaagde congressen is er voor gekozen om in 2018 een uitgebreide themadag te organiseren. Een interessant dag- en avondprogramma in combinatie met veel momenten om bij te praten met elkaar. Op 10 maart 2018 kwamen bijna 100 deelnemers naar de Gelderlandfabriek in Culemborg. Met de locatie direct naast het station, was het goed te bereiken. Bij het passeren van de trein trilde het scherm mee, maar dat bestempelen we maar als sfeervol. Het samenstellen van het programma duurde even met al die Afrikagangers, maar uiteindelijk hadden we een interessant programma met Afrika experts van diverse soortgroepen.

Almut Schlaich startte de themadag met een verhaal over grauwe kiekendieven in hun overwinteringsgebieden in de Sahel. Sinds 2005 worden deze gevolgd met satellietzenders en GPS-trackers. Deze gegevens worden aangevuld met waardevolle data van verschillende expedities naar de overwinteringsgebieden. Zo bleek uit braakbalonderzoek dat ze vooral sprinkhanen eten. Ook Jan van der Winden volgde diverse vogels met de nieuwste technologie, hij nam ons mee langs de trekroutes van enkele moerasvogels, zoals de roerdomp, purperreiger en grote karekiet. De Sahel zone blijkt voor veel moerasvogels een tussenstop, waarna ze verder doortrekken naar het zuiden. Na de koffie vervolgde Rob Bijlsma het programma met zijn verrekijker nog om zijn nek. "Zonder scheuren in je broek, doe je het in Afrika niet goed". Samen met o.a. Leo Swarts telden ze alle vogels in een steekproef uit meer dan een half miljoen bomen in de Sahel. Veel geduld was nodig en je moet ook tegen verveling kunnen, want een fanatieke vogelaar zou teleurgesteld zijn in het aantal vogels per boom. Trekvogels hebben voorkeursbomen. Ze ontdekten dat 81% van de trekvogels in slechts 9 boomsoorten zaten. Belangrijke kennis voor het internationale werk van Vogelbescherming Nederland. Luitzen Santman vertelde over een nieuw project van Vogelbescherming in de Sahel. Door overbegrazing en boskap voor brandhout verdwijnen veel bomen. Ook zorgt de toename van monoculturen met shea bomen voor verschraling van het landschap. Dit is niet een van de voorkeursbomen van trekvogels. Door vogelbomen te planten tussen de shea bomen, zullen er meer insecten komen voor bestuiving en worden deze plantages ook voor vogels aantrekkelijker. Zo wordt er naast socio-economische duurzaamheid gewerkt aan ecologische duurzaamheid.

Tijdens de lunch liep het storm bij de boeken van De Vertraagde Tijd. Hier kon de nieuwste vogelmonografie De Zilvermeeuw bemachtigd worden. En Kees Camphuysen, de auteur kon hem meteen signeren. Na de lunch was het woord aan Kees Camphuysen die ons kennis liet maken met een vogelparadijs voor de kust van Mauritanië. Hier heb je een opwellingsgebied, waarbij koud, voedselrijk water omhoog komt met grote hoeveelheden plankton als gevolg. De jaarlijkse reis van vogels is enorm complex. Ze vliegen tussen verschillende klimaatzones, andere voedselbronnen en krijgen te maken met nieuwe interacties met andere soorten. Leidt dit tot samenwerking of concurrentie? Zeevogels moeten niet alleen geteld worden, maar ook hun gedrag wordt bestudeerd. Marc van Roomen coördineert de internationale watervogel telling langs de gehele Oost-Atlantische vliegroute. Iedere drie jaar wordt het geheel geteld en sommige gebieden jaarlijks. 'Onze' wadvogels staan onder druk. Om dit beter te begrijpen is begrip van trends langs de hele trekroute nodig. Na een korte pauze moeten we de grote zaal verlaten in verband met andere activiteiten. We hebben een parallelle sessie met Tamar Lok over lepelaars en Marijn Nijssen over de grauwe klauwier. De meeste lepelaars overwinteren in West-Afrika. Uit jarenlang kleurring onderzoek blijkt echter dat de sterfte van lepelaars tijdens de voorjaarstrek voor Afrikagangers het hoogste is. Ze zouden dus beter andere keuzes kunnen maken. Terwijl de lepelaars zich in West-Afrika op houden vliegen grauwe klauwieren juist via het oosten naar zuidelijke delen van Afrika. Voedsel is hun belangrijkste sturende factor. Hierin is regen hun beste vriend en grootste vijand. Daarna vervolgden we met de algemene ledenvergadering. In de zaal ernaast kon de film 'living on the edge' bekeken worden over 'onze' vogels in de Sahel. Na het eten gaf Bruno Ens nog een fotoverhaal over veldwerk op de Banc d'Arguin en Oman. Naast de jonge koppen van inmiddels wat ouder geworden onderzoekers, leerden we meer over krabben als ideale prooien. Een zeer geslaagde en diverse themadag.

De Landelijke Dag van SOVON was vanwege de uitreiking van de nieuwe vogelatlas gesitueerd in Apeldoorn, waar een grotere locatie de grotere toestroom van geïnteresseerden kon herbergen. De NOU themadag stond ook in het teken van de vogelatlas, en dan met name soorten waarvan de populaties een achteruitgang hebben laten zien in de afgelopen decennia. In totaal waren er 5 lezingen van allen Nederlandse sprekers: Ernst Oosterveld, Rascha Nuijten, Jan van der Winden, Roos Kentie en Herman van Oosten. De zaal zat bij elke lezing vol, en helaas kon daardoor niet iedereen het programma bijwonen. We hopen met SOVON overeen te komen om een grotere zaal te kunnen gebruiken voor de landelijke dag van 2019.

In 2019 vindt er wederom een meerdaags congres plaats in Haren.

Relatie met CSNA

In het jaarverslag van 2017 werd gesproken over de communicatie met de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA), waarin werd vermeld dat de rol van het CSNA wellicht veranderd gezien het steeds belangrijker worden van de internationale systematiek in het IOC. We hebben hierover contact met de Dutch Birding Association, die nauwer contact onderhoudt met het CSNA. Zij zijn in overleg met het CSNA voor een herijking van de rol in werkwijze van de CSNA.

Promotionele activiteiten

De NOU was aanwezig met een stand op Landelijke dag van SOVON.

De NOU geeft een facebook site en een twitter account. De facebook wordt beheerd door Camilla Dreef, twitter wordt verzorgd door Thomas Lameris.

Op dit moment heeft de NOU pagina op Facebook 1083 volgers en dit neemt nog steeds toe. Facebook wordt voornamelijk gebruikt voor aankondigingen van activiteiten. De NOU heeft een twitter account voor de Limosa en voor Ardea. Vooral deze laatste wordt gevolgd door veel geïnteresseerde wetenschappers en zorgt ook voor internationale verspreiding van nieuwe artikelen in Ardea.

NOU-bibliotheek

De NOU boekenbibliotheek is bij de Rijksuniversiteit Groningen ondergebracht. Verdere informatie over de bibliotheken is te vinden op de NOU website.

Tijdschriften

Ardea

In 2018 (jaargang 106) verschenen van Ardea de nummers 1 en 2. Het streven is jaarlijks drie nummers van Ardea uit te brengen, maar afhankelijk van het aanbod gaat dit in sommige jaren wel en in andere jaren niet lukken. De nummers van dit jaar zijn wel behoorlijk dik. De verwachting voor 2019 is dat er 3 nummers gaan verschijnen.

De digitale verspreiding via BioOne (online platform waar artikelen door derden kunnen worden “gekocht”) en de inkomsten hieruit zijn in 2018 iets gedaald.

In 2018 is er een *digital-only* abonnement gekomen voor Ardea. Als NOU vinden we het belangrijk minder onnodig papier te produceren. Er zijn nog wel problemen met dit abonnement, aangezien niet alle abonnees digitaal toegang hebben tot het tijdschrift. We hopen dat we deze zaken in 2019 kunnen oplossen.

Wetenschappelijke tijdschriften laten een tendens van steeds meer “open-access” publicaties zien: publicaties die gratis beschikbaar zijn voor een groot publiek. Op het moment werken wij met abonnees en krijgen we inkomsten via de uitgever BioOne, die toegang tot Ardea artikelen controleert. Een mogelijke toekomst voor Ardea zou zijn om ook open-access te gaan uitgeven. Op dat moment komen de inkomsten van BioOne te vervallen, wat betekent dat de publicatiekosten bij de auteurs of bij de NOU zelf komen te liggen. Op dat moment zal ook de vraag komen of Ardea niet alleen digitaal beschikbaar zou moeten zijn, of dat de geprinte versie misschien niet langer in kleur kan verschijnen. We willen de NOU-leden vragen hoe zij tegenover dergelijke veranderingen zouden staan.

Limosa

In 2018 verschenen van jaargang 90 (2017) nummers 3 en 4 en verschenen van jaargang 91 (2018) de nummers 1 en 2. Nummer 3 is begin 2019 verschenen en nummer 4 verschijnt in maart.

De late verschijningsdatum van Limosa is een terugkerende zorg van het NOU bestuur. Redactiewerk vindt volledig in vrije tijd plaats en dat maakt het vasthouden aan een strakke planning van verschijningsdata niet eenvoudig.

Digitalisering van de Limosa is bijna afgerond. De laatste acties zouden samen met natuurtijdschriften.nl gedaan worden, maar dit loopt nog.

In 2018 zal, net als voor Ardea, worden onderzocht of er een *digital-only* abonnement voor Limosa kan komen. Dit kan papier en geld besparen. Hierover zal overleg worden gevoerd met Sovon.

Huib Kluijver Fonds

Het Huib Kluijver Fonds, opgericht 19 november 1981 ter nagedachtenis aan Huib Kluijver (1902-1977), een van de roergangers van de Nederlandse Ornithologische Vereniging en de latere NOU, heeft als statutaire doelstelling "het bevorderen van de ornithologie in de ruimste zin des woords".

In 2018 zijn geen aanvragen binnengekomen bij het Huib Kluijver fonds. Dit is jammer, en we willen er aan werken om het fonds meer ruchtbaarheid te geven.

Tot 2017 was het mogelijk om vergoedingen van het reprorecht, die toekwam aan auteurs in Ardea, te storten in het Huib Kluijver fonds. Gezien de doorbetalingsverplichting zijn we nu genoodzaakt deze vergoeding door te sluizen naar auteurs, en anders naar Stichting Reprorecht. Meerdere auteurs hebben hier al bezwaar tegen aangetekend, en we zijn bezig dit op te lossen met stichting reprorecht.

Informatie over subsidiemogelijkheden bij het Huib Kluijverfonds kan worden ingewonnen bij de secretaris/penningmeester:bobloos@hetnet.nl Hij kan u ook informeren over de mogelijkheden om het Huib Kluijver Fonds financieel te ondersteunen door middel van een (fiscaal vriendelijke) schenking, waarmee u bijdraagt aan de studie en bescherming van de (inter)nationale vogelwereld.

Stichting Vogeltrekstation

Op 31 januari 1931 is de Stichting Vogeltrekstation opgericht. Het doel van de stichting is het bevorderen van het ornithologisch onderzoek in het algemeen en dat van de vogeltrek in het bijzonder. In 2015 is door het Vogeltrekstation geïnformeerd naar de mogelijkheden om een bijdrage te krijgen voor het maken van de nieuwe ringatlas. Uiteindelijk is dit verzoek ingetrokken.

Het bestuur van de stichting Vogeltrekstation is als volgt samengesteld: Arie van Noordwijk (voorzitter), Theo Boudewijn (secretaris), Ruben Fijn (penningmeester), Rinse Wassenaar en Koos van Ee.

Informatie over subsidiemogelijkheden kan worden ingewonnen bij de penningmeester: r.c.fijn@buwa.nl. Hij kan u ook informeren over de mogelijkheden om de Stichting Vogeltrekstation financieel te ondersteunen door middel van een (fiscaal vriendelijke) schenking, waarmee u bijdraagt aan de studie en bescherming van de (inter)nationale vogelwereld.

Secties van de NOU (NZG, NSWG, AKN)

Nederlandse Zeevogelgroep NZG

Sinds 2017 bestaan de NZG als emailgroep. Er is verder geen nieuws te vermelden.

Avifaunistische Kring Nederland (AKN)

Het huidige bestuur van de AKN bestaat uit Frank de Mirana (voorzitter), Martin Lok (secretaris) en Kees Scharringa (penningmeester). De AKN telt 36 leden, en ruim 100 mensen hebben een rol in activiteiten van de AKN. Op dit moment heeft de AKN een aantal actieve werkgroepen. De werkgroep Ornithologisch Erfgoed, die materiaal archiveert op een website en sessies organiseert. De werkgroep Ornithologisch Erfgoed (voormalig) Overzeese Gebiedsdelen houdt zich bezig met ornithologisch werk verricht in vroegere koloniën, waaronder Indonesië en Suriname. Ook heeft de AKN een project Georgië, waarin het tracht om samen met Batumi Raptor Count en DuGOF financiën te vinden voor het inventariseren van van 'biodiversity hotspot' de Kaukasus. In 2018 heeft de AKN een excursie in de Biesbosch georganiseerd, en de jaarlijkse ALV op 4 november.

Nederlandse Ornithologische Unie, Amsterdam

Tot vorig jaar ging het contact met de AKN via Robert Kwak als bestuurslid en Frank de Miranda als agendalid. Nu Robert zich heeft teruggetrokken uit het bestuur, willen we Frank de Miranda voordragen als volledig bestuurslid in de NOU, om zo contact tussen de NOU en AKN soepel te laten verlopen.

Wageningen, 4 maart 2019

Christiaan Both (voorzitter)

Thomas Lameris (secretaris)

Leen Heemskerk (penningmeester)

Martijn Perk (ledenadministrateur)

Ruben Fijn

Jip Louwe Kooijmans

Camilla Dreef

Bruno Ens

Eva Kok

Kees Schreven

Jaarrekening

Balans per 31 december 2018

Activa	31 december 2018	31 december 2017
<i>In euro's</i>		
Vorderingen		
Debiteuren	4.273	3.177
Overige vorderingen	567	224
	4.840	3.401
Liquide middelen	137.322	132.097
	142.162	135.498

Passiva	31 december 2018	31 december 2017
<i>In euro's</i>		
Eigen vermogen		
Vrije reserves	84.293	76.016
Bestemmingsreserves en fondsen	38.597	40.727
	122.890	116.743
Kortlopende schulden		
Overige schulden	19.272	18.755
	19.272	18.755
	142.162	135.498

Staat van baten en lasten over 2018

<i>In euro's</i>	2018	Begroting 2018	2017
Ardea leden en abonnees	27.935	27.000	25.429
Ardea instituten	4.985	5.000	5.137
Bio one	12.960	15.500	15.430
Limosa abonnementen en instituten	7.744	7.900	7.489
Jaarcongres	1.720	2.000	5.563
Subsidie Ned Ornith Erfgoed PBCF	-	-	-
Giften	499	750	616
Reprorecht	314	-	-
Diversen	74	-	30
a. Baten	56.231	58.150	59.694
Tijdschriften	- 39.262	- 47.250	-35.619
Congressen	- 7.182	- 7.850	-12.669
Overig	- 1.346	- 1.000	-1.490
b. Besteed aan doelstelling	- 47.790	- 56.100	-49.778
c. Bestuurskosten	-2.428	-2.800	-2.504
d. Financiële baten en (lasten)	132	100	249
Saldo van baten en lasten (a+b+c+d)	6.145	- 650	7.661

Het saldo van baten en lasten is als volgt in het eigen vermogen gemuteerd

Toevoeging (ontrekking) aan fondsen en reserves

Werving Ardea			-1.450
Congressen			-1.550
Werving Limosa (batig saldo 2016)			433
Limosa redactie	-172		
Ledenwerving Limosa	-1.311		
Congressen	- 649	-650	-
	-2.132	-650	-2.567
Vrije reserves	8.277		10.228
	6.145	- 650	7.661

Net als in 2017 is het voordelig saldo van baten minus lasten hoofzakelijk een gevolg van het uitgeven van twee nummers Ardea, waar er drie zijn begroot.

Waarderingsgrondslagen

Doel

De vereniging heeft tot doel de bevordering van de beoefening van de ornithologie in meest uitgebreide zin door:

- het uitgeven casu quo mede-uitgeven van de tijdschriften Ardea en Limosa, alsmede andere publicaties.
- het organiseren van wetenschappelijk congressen, thema dagen en excursies
- het verlenen van medewerking aan casu quo stimuleren van ornithologische projecten of publicaties.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn Organisaties-zonder-winststreven (RJ-640). De grondslagen die worden toegepast voor waardering van activa en passiva en bepaling van het saldo van baten en lasten zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde, activa waar nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit vrije reserves en bestemmingsreserves en fondsen. Vrije reserves moeten worden aangewend binnen de doelstellingen van de vereniging en waarborgen dat de Vereniging haar activiteiten kan continueren en daarvoor verplichtingen aangaan. Op bestemmingsreserves rust de verplichting ze aan wenden voor het doel waarvoor ze zijn gevormd. De besteding ervan moet nog in vorm uitgaven ten laste van de exploitatie komen. Bestemmingsreserves zijn:

- Digitalisering tijdschriften, voor het toegankelijk maken via de NOU website van alle oude Ardea en Limosa tijdschriften en de tijdschriften van haar voorgangers. Daarnaast de publicaties van de WIWO en Watervogels.
- Ardea specials, voor dekking van extra kosten verbonden aan het uitbrengen van speciale nummers. Hieronder is ook gereserveerd een subsidie van € 9.000 ontvangen van de Europese Unie voor een Aalscholver special en die terugbetaald moet worden als deze uitgave niet tot stand komt.
- Ledenwerving Limosa betreft overschotten op de exploitatie, waarop in mindering zijn gebracht voor ledenwerving gebruikte gelden.
- Toekomst Ardea is ingesteld in verband met de verwachte digitalisering van de uitgave op lange termijn en de gevolgen daarvan voor de status van het tijdschrift. In samenhang daarmee is de frequentie opgevoerd tot twee of drie nummers per jaar en is veel aandacht voor wetenschappelijke publicaties op basis van langjarig onderzoek. Extra kosten voor een derde nummer kunnen deels uit deze reserve worden betaald.
- Het Ned Ornithologisch Erfgoed betreft een overschot op eerdere projecten en is gereserveerd voor vervolgprojecten.
- De reserve congressen is bedoeld voor niet gedekte kosten congressen en themadagen.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

De bepaling van het saldo van baten en lasten hangt nauw samen met de waardering van activa en passiva. Contributies en abonnementsgelden worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben. Subsidies en sponsorbijdragen worden in de staat van baten en lasten verwerkt als deze zijn toegekend of als daarover kan worden beschikt. Exploitatielasten en uitgaven aan projecten worden in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de tegenprestatie is geleverd en de activiteiten hebben plaatsgevonden. Financiële baten en lasten worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.

BioOne is een not-for-profit organisatie die tegen betaling wetenschappelijke artikelen digitaal beschikbaar stelt en van de inkomsten daaruit ongeveer 50% doorbetaald aan de uitgevers. De verdeling van de doorbetaling is gebaseerd op het aantal hits van de deelnemende tijdschriften. De inkomsten van de NOU uit BioOne worden verantwoord in het jaar van ontvangst, derhalve betreffen de verantwoorde inkomsten het voorgaande boekjaar.

Limosa. Vanaf 2007 verzorgt de NOU alleen nog de verzending en abonnementen administratie. Sovon regelt de andere activiteiten en draagt de eventuele verliezen op de exploitatie. Een overschot wordt toegevoegd aan de reserve Werving Limosa. De bijdrage van de Nou aan de exploitatie van Limosa bestaat uit de ontvangen abonnementsgelden, een bijdrage uit de contributie van € 13,65 per betalend lid en opbrengsten uit losse verkoop, daarop in mindering komen de gemaakte verzend- en administratiekosten.

Reprorecht. Betreft ontvangen vergoedingen voor gemaakte kopieën van auteursrechtelijk beschermd artikelen. Doorbetaling van het auteursdeel is pro rata het aantal pagina's in het jaar waarover wordt afgerekend. Niet aan auteurs doorbetaalde bedragen worden teruggestort naar de Stichting Reprorecht.

Toelichting op de balans

Vorderingen

<i>In euro's</i>	31 dec. 18	31 dec. 17
<i>Debiteuren</i>		
te innen contributies 2018	4.581	3.462
voorziening niet invorderbaar	-308	-285
	4.273	3.177
<i>Overige vorderingen</i>		
nog te ontvangen rente over 2018	66	197
Vooruit betaalde kosten (flyers)	501	27
	567	214
	4.840	3.391

In 2017 /2018 is € 308 meer aan contributies 2016 ontvangen dan als vordering was opgenomen, welk bedrag is gebruikt voor het vormen van de voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

<i>In euro's</i>	31 dec. 2018	31 dec. 2017
ING 347	3.715	2.132
ING spaarrekening	35.000	27.500
ING 522	2.151	5.558
ASN	96.390	96.237
Kruisposten	-	670
	137.256	132.097

Overige schulden

<i>In euro's</i>	31 dec. 2018	31 dec. 2017
Limosa verzendkosten nrs 91(3-4)	4.000	6.000
Sovon uhv exploitatie Limosa	7.700	7.500
Reeds ontvangen contributie 2019	4.773	3.079
Dubbele betalingen	270	410
Donaties HKF en VTS	314	141
Nog te betalen onkostendeclaraties 2018	234	301
Reprorecht 2017	566	-
Bankkosten 4 ^{de} kwartaal	100	-
Diversen	1.249	1.324
	19.206	18.755

De post Diversen betreft in 2016 vooruitbetaalde contributies die niet zijn afgewikkeld.

Eigen vermogen

	31 december 2018	31 december 2017
<i>In euro's</i>		
<i>Vrije reserves</i>		
reserve voor continuïteit	76.016	65.788
saldo uit baten en lasten boekjaar	8.277	10.228
	84.293	76.016
<i>Bestemmingsreserves en fondsen</i>		
digitalisering tijdschriften	6.564	6.564
Ardea specials	19.570	19.570
ledenwerving Limosa	1.647	2.956
redactie Limosa	-	172
toekomst Ardea	9.843	9.843
Ned Ornithologisch Erfgoed congressen	973	973
	-	649
	38.597	40.727
	122.890	116.743

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

De baten van € 56.231 bleven € 2.000 achter op de begroting door een lagere afdracht van BioOne. Ten opzichte van 2017 namen de baten af met € 3.000 als volgt te specificeren:

	2018
<i>In euro's</i>	
Verhoging contributie leden en abonnees	2.000
Lagere inkomsten BioOne	-2.000
Lagere bijdrage deelnemers jaarcongres. (Eén themadag in 2018, een 3-daags congres in 2017)	- 3.000
	- 3.000

Het aantal betalende leden en abonnees was als volgt samengesteld:

	Ardea		Limosa	
	2018	2017	2018	2017
<i>NOU individueel</i>				
- jeugleden		6		6
- leden Nederland	523	514	523	514
- leden overig Europa	60	69	60	63
- leden buiten Europa	11	12	10	6
- alleen Limosa	-	-	253	265
<i>Instituten</i>				
- instituten en organisaties Nederland	15	17	30	28
- instituten en organisaties overig Europa	18	19	11	11
- instituten en organisaties buiten Europa	22	24	5	6
	649	661	892	899

Exploitatiekosten

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
<i>In euro's</i>			
<i>Productiekosten</i>			
Redactie en vormgeving 2 nrs Ardea (2017: 3 nrs)	11.890	17.400	17.451
Drukkosten (Ardea 2 nrs)	8.500	12.300	13.139
Verzendkosten Ardea (2 nrs)	2.315	3.900	3.751
Verzendkosten 5 nrs Limosa (2017: 3 nrs)	9.660	8.200	5.680
Afdracht SOVON u/v exploitatie Limosa	7.700	7.500	7.067
Bijdragen derden in de kosten	-552	-2.250	-2.332
Mutatie in reservering nagekomen nummers	-2.000	-	-9.000
	37.513	47.050	35.756
<i>Organisatiekosten</i>			
Huur van ruimten	3.486	3.450	2.728
Verteringen en representatie	4.720	4.400	9.898
Werving Limosa t/v bestemmingsreserve	1.312	-	-
Reis- en verblijfkosten	29	500	478
Kantoorkosten	1.809	2.500	1.932
	11.356	10.850	15.036
<i>Donaties</i>			
Donaties HKF en STV	173	-	141
CDNA	273	-	449
AKN	900	1.000	900
	1.346	1.000	1.490
	50.215	58.900	52.282

Lagere productiekosten ten opzichte van de begroting door het niet uitbrengen van een derde nummer van Ardea € 11.000, ten dele teniet gedaan door lagere bijdragen van auteurs voor kleurenfoto's € 1.000.

Ten opzichte van 2017 namen de productiekosten toe met 5% (€ 2.000) voornamelijk door lagere bijdragen voor kleurenfoto's.

De organisatiekosten waren hoger dan budget door niet begrote wervingskosten Limosa. De uitgaven komen ten laste van een daarvoor aanwezige bestemmingsreserve.

Ten opzichte van 2017 namen de organisatiekosten af met € 5.000 door minder congreskosten. In 2018 werd één themadag georganiseerd met 88 betalende deelnemers. In 2017 een 3-daags congres met x betalende bezoekers.

De bestuurskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
<i>In euro's</i>			
zaalhuur	337	450	400
Verteringen	351	300	325
Reis- en verblijfkosten	29	150	106
Administratie en porti	200	300	225
Automatisering	947	935	804
Verzekeringen	200	200	200
Bankkosten	321	340	422
Overig	43	125	22
	2.428	2.800	2.504

Specificatie baten en lasten 2018 naar activiteit

	Baten	Lasten	Bestemmings reserves	Exploitatie saldo	Begroting
<i>In euro's</i>					
Ardea	31.942	22.154		9.788	2.000
Limosa	15.768	17.108	-1.483	143	-
Jaarcongres	2.220	4.613	- 649	-1.744	- 2.775
Landelijke dag	2.500	2.569		- 69	-75
Verstrekke subsidies	-	1.346		-1.346	- 1.000
NOU Algemeen	3.801	2.428		1.373	1.100
Rente	132			132	100
	56.363	50.218	-2.132	8.277	- 650

Van de ledencontributies bestemd voor NOU algemeen is € 3.000 conform budget verantwoord onder baten Jaarcongres en Landelijke dag SOVON.

Almere, xxx 2019

Leen Heemskerk
(penningmeester)

VERKLARING KASCOMMISSIE